

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

NR
48

RYNEK CUKRU

stan i perspektywy

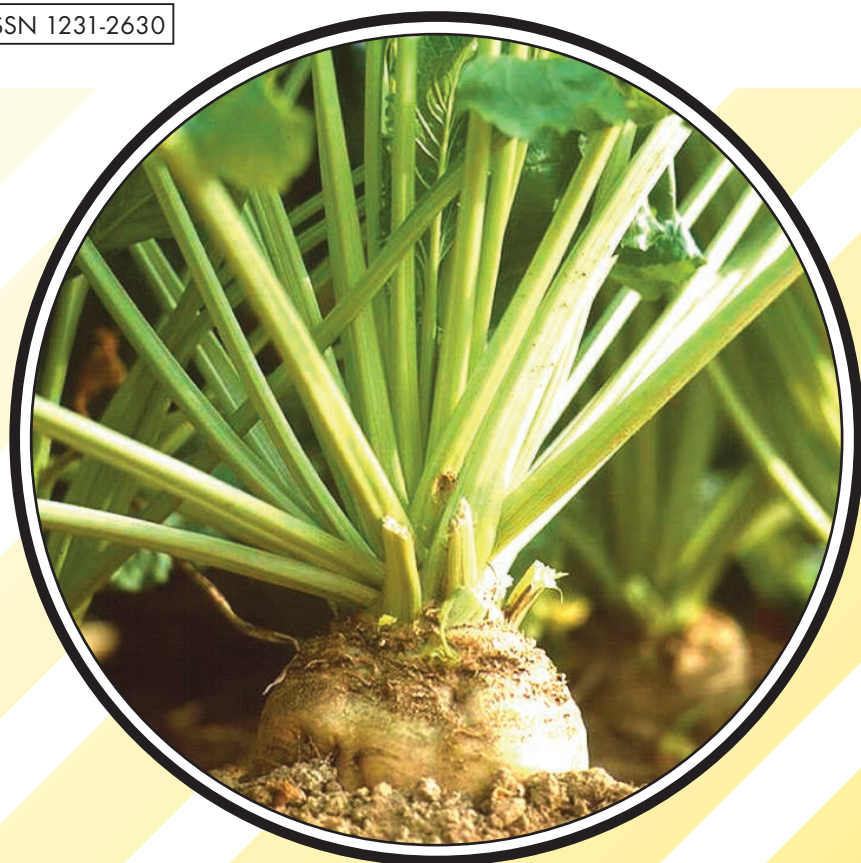
R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-2630

**ANALIZY
RYNKOWE**

Redakcja naukowa
Piotr Szajner

KWIECIEŃ 2021

KOMITET REDAKCYJNY:

Marian Podstawka
Stanisław Kowalczyk
Aldona Skarżyńska
Iwona Szczepaniak
Piotr Szajner

RECENZENT:

Iwona Szczepaniak

REDAKCJA NAUKOWA RYNKU CUKRU:

Piotr Szajner

Oceny i komentarze prezentowane w Analizach Rynkowych są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów.
Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji,
które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w publikacji prosimy o podanie źródła.

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Rynków Rolnych i Metod Ilościowych IERiGŻ-PIB
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner

PROJEKT OKŁADKI: Leszek Ślipki
SKŁAD: Barbara Walkiewicz
DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
Ark. wyd. 4,01

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Sytuacja na rynku światowym	6
<i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i>	
<i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
II. Produkcja buraków cukrowych	12
<i>dr inż. Piotr Szajner</i>	
<i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
III. Stan przemysłu cukrowniczego	18
<i>dr inż. Piotr Szajner</i>	
<i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
IV. Popyt i ceny	23
<i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i>	
<i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
V. Handel zagraniczny	30
<i>dr inż. Piotr Szajner</i>	
<i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
VI. Inne środki słodzące	33
<i>dr inż. Piotr Szajner</i>	
<i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	

Kampania cukrownicza 2020/2021 była szczególna, gdyż w związku z pandemią wywołaną przez COVID-19 zarówno plantatorzy, jak i przemysł cukrowniczy funkcjonowali w restrykcyjnych uwarunkowaniach, których podstawą były liczne ograniczenia i działania zapobiegawcze rozprzestrzenianiu się pandemii. Plantatorzy i przemysł cukrowniczy byli dobrze przygotowani do sytuacji epidemiologicznej w poszczególnych regionach kraju, gdyż kampania cukrownicza przebiegała bez większych trudności i przestojów w produkcji.

W sezonie 2020/2021 produkcja cukru w Polsce, według Związku Producentów Cukru, wyniosła 1987,1 tys. t i była o 3,8% mniejsza niż w sezonie 2019/2020. Spadek produkcji wystąpił w warunkach większych zbiorów buraków cukrowych, które ze względu na niekorzystne warunki pogodowe w okresie kampanii charakteryzowały się niskim wydatkiem cukru. W 2020 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wzrosła o 4,1% do 251,3 tys. ha, a średni plon korzeni zwiększył się o 4,8% do 595 dt/ha. Zbiory buraków cukrowych wyniosły 14956 tys. t i były o 9,1% większe niż w sezonie poprzednim. Buraki cukrowe wykazywały niską polaryzację (15,53%), wobec 16,93% w kampanii 2019/2020, a średni wydatek cukru w omawianym okresie spadł z 14,99 do 13,44%. W rezultacie technologiczny plon cukru wyniósł 7,9 t/ha, wobec 8,6 t/ha w sezonie poprzednim.

Proces koncentracji uprawy buraków cukrowych uległ przyspieszeniu. Liczba plantatorów w 2020 r. zmniejszyła się o 1,3% do 30,2 tys. W związku z większym arealem uprawy buraków cukrowych powierzchnia średniej plantacji wzrosła do 8,3 ha. Baza surowcowa krajowego przemysłu cukrowniczego charakteryzuje się nadal bardziej rozdrobnioną strukturą niż u głównych konkurentów z UE-14. W 2020 r. nie wystąpiły zmiany strukturalne w przemyśle cukrowniczym. Buraki cukrowe były przetwarzane w 17 cukrowniach, które funkcjonują w strukturach czterech koncernów cukrowniczych.

Według wstępnych danych GUS, średnia cena skupu buraków cukrowych w 2020 r. spadła o 3,7% do 10,19 zł/dt. Głównym czynnikiem determinującym spadek cen skupu była przede wszystkim niższa zawartość cukru w dostarczonym do zakładów surowcu. W 2020 r., według danych ARiMR, stawka płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych w 2020 r. wyniosła 1516 zł/ha, wobec 1524,18 zł/ha w 2019 r.

W 2020 r. zużycie cukru w Polsce wyniosło ok. 1675 tys. t i było o 0,3% większe niż w 2019 r. Wzrost zużycia wystąpił w przemyśle spożywczym o 2,2% do 1175 tys. t, który zrekompensował spadek konsumpcji w gospodarstwach domowych o 3,4% do 430 tys. t. Zużycie cukru w pozostałych działach gospodarki

zmniejszyło się do ok. 70 tys. t. W okresie trzech kwartałów 2020 r. przeciętna miesięczna konsumpcja cukru nieprzetworzonego w gospodarstwach domowych zwiększyła się o 3,3% do 0,83 kg/osobę. Wpływ na to miała i będzie mieć w kolejnych miesiącach pandemia i jej skutki w postaci restrykcji funkcjonowania poszczególnych obszarów gospodarki. Wprowadzono okresowo lockdown i ograniczenia w sektorze HoReCa, który spowodował przesunięcie popytu w stronę konsumpcji indywidualnej.

W 2020 r. ceny cukru na krajowym rynku były wyższe niż przed rokiem. Średnia cena zbytu cukru workowanego wzrosła o 14,5% do 1,91 zł/kg, a cukru paczkowanego o 3,7% do 2,00 zł/kg. W handlu detalicznym średnia cena w 2020 r. wyniosła 2,71 zł/kg i była o 7,3% wyższa niż przed rokiem. Wysokie ceny cukru i produktów ubocznych jego produkcji skutkowały poprawą sytuacji ekonomiczno-finansowej przemysłu cukrowniczego. W okresie trzech kwartałów 2020 r. zysk netto branży wzrósł do 200 mln zł, wobec 35,4 mln zł w analogicznym okresie 2019 r. W konsekwencji wzrosła rentowność brutto przemysłu cukrowniczego do 11,2%, a w ujęciu netto do 8,3%. Branża cukrownicza nadal realizowała duże inwestycje (264,9 mln zł), a ich wartość była o 60% większa od odpisów amortyzacyjnych.

Według wstępnych danych, w 2020 r. eksport cukru zmniejszył się o 17,2% do

Tabela 1

Produkcja i rozdysponowanie cukru (tys. t)

Wyszczególnienie	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21 ^{a)}	2021/22 ^{b)}
Produkcja	2 250	2 192	2 065	1 987	2 100
Import	145	175	208	190	170
Zużycie krajowe	1 670	1 750	1 670	1 675	1 650
Eksport	894	756	587	650	750
Wskaźnik samowystarczalności (%)	134,7	125,3	123,7	118,6	127,3

^{a)} Dane nieostateczne.

^{b)} Prognoza IERiGŻ-PIB.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KOWR i MF.

587,9 tys. t. Wzrost światowych cen spowodował, że średnia cena eksportowa wyniosła 403 EUR/t, wobec 338 EUR/t w 2019 r. W konsekwencji wartość wywozu spadła tylko o 1,1% do 237,0 mln EUR. Spadkowe tendencje wystąpiły także w imporcie, który zmniejszył się o 7,0% do 195,0 tys. t, a wartościowo o 1,7% do 80,0 mln EUR. Średnia cena importowa wyniosła 410 EUR/t, wobec 388 EUR/t przed rokiem. Branża cukrownicza pozostała eksporterem netto. Dodatnie saldo wymiany wyniosło 392,9 tys. t, a wartościowo 157,0 mln EUR i było odpowiednio o 21,5 i 0,8% mniejsze niż w 2019 r.

W 2021 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych w Polsce wy-

nie sie ok. 250 tys. ha. W warunkach średnich plonów ok. 600 dt/ha zbiory mogą osiągnąć poziom ok. 15 mln t, co umożliwi produkcję 2,0-2,2 mln t cukru. Produkcja będzie większa od krajowego zużycia i duże ilości cukru będą eksportowane. Równocześnie import utrzyma się na relatywnie niskim poziomie. Popyt na cukier zmniejszy się o ok. 1,5% i wyniesie 1650 tys. t, co będzie wynikiem przedłużających się ograniczeń w funkcjonowaniu poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej w związku z pandemią COVID-19, a także spodziewane spowolnienie dynamiki wzrostu eksportu produktów o dużej zawartości cukru w składzie. W przypadku gospodarstw domowych prawdopodobny jest spadek popytu

na słodzone napoje wraz ze wzrostem cen spowodowanym wprowadzeniem w 2021 r. „opłaty cukrowej”.

Według danych International Sugar Organization, światowa produkcja cukru spadła w sezonie 2020/2021 o 1,2% do 169,0 mln t, gdyż wzrost produkcji cukru trzcinowego (o 1,4%) nie zrekompensował spadku produkcji cukru buraczanego (o 10,0%). Światowe zużycie wzrosło o 2,1% do 173,8 mln t. W rezultacie zmniejszyły się zapasy końcowe do 92,6 mln t, których relacja do zużycia zmniejszyła się o 4,0 pkt. proc. do 53,3%. Spadek zapasów końcowych wywołał wzrost światowych cen cukru surowego i białego, który był korzystny dla krajowych eksporterów.

SUMMARY

The 2020/2021 sugar campaign was unusual, as due to the pandemic caused by COVID-19 both growers and the sugar industry functioned under restrictive conditions underpinned by numerous restrictions and measures aimed at preventing the spread of the pandemic. Growers and the sugar industry were well prepared for dealing with the epidemiological situation in the individual regions of the country, as the sugar campaign was carried out without major difficulties or production stoppages.

In the 2020/2021 season, the production of sugar in Poland, according to the Association of Sugar Producers,

amounted to 1,987.1 thousand tonnes and was by 3.8% lower than in the 2019/2020 season. A decrease in the production occurred during larger harvest of sugar beets which, due to unfavourable weather conditions at the time of the campaign, were characterised by low yields of sugar. In 2020, the sugar beets cultivation area increased by 4.1% to 251.3 thousand ha and the average root yield increased by 4.8% to 595 dt/ha. The harvest of sugar beets amounted to 14,956 thousand tonnes and was by 9.1% higher than in the previous season. Sugar beets showed a low polarisation (15.53%), when compared to 16.93% in the 2019/2020 campaign, and the aver-

age sugar yield in the period in question decreased from 14.99 to 13.44%. As a result, the technological yield of sugar was 7.9 t/ha, when compared to 8.6 t/ha in the previous season.

The concentration process of sugar beets cultivation has accelerated. The number of growers in 2020 decreased by 1.3% to 30.2 thousand. As a result of the increased sugar beets cultivation area, the area of an average plantation increased to 8.3 ha. The raw material base of the domestic sugar industry is still characterised by the more fragmented structure than in the case of main competitors from the EU-14. In 2020,

Table 1
Production and distribution of sugar (thousand tonnes)

Specification	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21 ^{a)}	2021/22 ^{b)}
Production	2,250	2,192	2,065	1,987	2,100
Import	145	175	208	190	170
Domestic consumption	1,670	1,750	1,670	1,675	1,650
Export	894	756	587	650	750
Self-sufficiency rate (%)	134.7	125.3	123.7	118.6	127.3

^{a)} Inconclusive data.

^{b)} IAFE-NRI forecast

Source: Study of the IAFE-NRI based on the CSO, NSCA and MF data.

there were no structural changes in the sugar industry. Sugar beets were being processed in 17 sugar factories, which function within the structures of four sugar concerns.

According to preliminary data provided by Statistics Poland, in 2020 the average buying-in price of sugar beets fell by 3.7% to PLN 10.19/dt. The main factor determining the fall in the buying-in prices was the lower sugar content in raw material delivered to the plants. In 2020, according to the ARMA data, the rate of payment to the sugar beets cultivation area in 2020 amounted to PLN 1,516/ha, when compared to PLN 1,524.18/ha in 2019.

In 2020, the consumption of sugar in Poland amounted to about 1,675 thousand tonnes and was by 0.3% higher than in 2019. Consumption increased in the food industry by 2.2% to 1,175 thousand tonnes, which compensated for a decrease in consumption in households by 3.4% to 430 thousand tonnes. The consumption of sugar in other sections of the economy decreased to around 70 thousand tonnes. During the three quarters of 2020, the average monthly consumption of raw sugar in households increased by 3.3% to 0.83 kg per capita. This was and will be, in the coming months, determined by the pandemic and its effects in the form of restrictions on the functioning of the individual areas of the economy. The periodically introduced lockdown and restrictions in the HoReCa sector resulted in the demand shifted towards individual consumption.

In 2020, the prices of sugar in the domestic market were higher than the year before. The average selling price of bagged sugar rose by 14.5% to PLN 1.91/kg and of packaged sugar – by 3.7% to PLN 2.00/kg. The average retail price in 2020 was PLN 2.71/kg and was by 7.3% higher than the year before. The high prices of sugar and by-products resulted in the improved economic and financial situation of the sugar industry. During the three quarters of 2020, the net profit of the industry increased to PLN 200 million, when compared to PLN 35.4 million in the same period of 2019. As a consequence, the gross profitability of the sugar industry increased to 11.2%, and in net terms – to 8.3%. The sugar industry continued to make large investments (PLN 264.9 million), and their value was by 60% higher than depreciation charges.

According to the preliminary data, in 2020 the export of sugar decreased by 17.2% to 587.9 thousand tonnes. Because of the rise in the world prices the average export price amounted to EUR 403/t, when compared to EUR 338/t in 2019. In consequence, the export value decreased only by 1.1 % to EUR 237 million. The downward trends also occurred in import, which decreased by 7.0% to 195.0 thousand tonnes and, in value terms, by 1.7% to EUR 80.0 million. The average import price was EUR 410/t, when compared to EUR 388/t the year before. The sugar industry remained a net exporter. The positive trade balance amounted to 392,9 thousand tonnes and, in value terms, EUR 157 million and was by, respectively, 21.5 and 0.8% lower than in 2019.

In 2021, the sugar beets cultivation area in Poland will be around 250 thousand ha. Under the average yield conditions of around 600 dt/ha, the harvest may reach a level of about 15 million tonnes which will allow to produce 2.0-2.2 million tonnes of sugar. The production will be higher than domestic consumption and large quantities of sugar will be exported. At the same time, the import will remain at a relatively low level. The demand for sugar will decrease by around 1.5% to 1,650 thousand tonnes, which will result from the prolonged restrictions on the functioning of the individual branches of the national economy due to the COVID-19 pandemic, as well as the expected slowdown in the growth rate of export of products with the high content of sugar. In the case of households, the demand for sweetened beverages is likely to decrease as the prices rise due to the introduction of the “sugar tax” in 2021.

According to the International Sugar Organization data, in the 2020/2021 season the world production of sugar decreased by 1.2% to 169.0 million tonnes, as an increase in the production of cane sugar (by 1.4%) did not compensate for a decrease in the production of beet sugar (by 10.0%). Global consumption increased by 2.1% to 173.8 million tonnes. As a result, the closing stocks decreased to 92.6 million tonnes and their ratio to consumption decreased by 4.0 p.p. to 53.3%. The decrease in the closing stocks resulted in a rise of the global prices of raw and white sugar which was favourable to domestic exporters.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazą się:

1. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (48) • maj 2021,
2. Rynek drobiu (59) • maj 2021,
3. Rynek mleka (60) • maj 2021,
4. Rynek zbóż (60) • czerwiec 2021,
5. Rynek rzepaku (59) • czerwiec 2021,
6. Rynek mięsa (60) • czerwiec 2021,
7. Rynek owoców i warzyw (58) • lipiec 2021.

WARUNKI PRENUMERATY I SPRZEDAŻY

Zamówienia na prenumeratę i sprzedaż wersji papierowej oraz na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel. 22 50 54 685 w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4), pokój nr 3.

Prenumerata roczna 1 egz. (1 numer) w 2021 r. wynosi 150 zł (w tym 8% VAT).

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata (1 numer) w 2021 roku wynosi 150 zł (w tym 8% VAT).
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>